

April 2025

In dit document vindt u een overzicht van relevante en actuele/openstaande subsidieregelingen voor agrariërs in de provincie Groningen. Het overzicht is uitgebreid, maar niet compleet. Voor meer mogelijkheden, ook buiten de landbouw, verwijzen wij u naar de volgende websites:

www.123subsidie.nl

www.snn.nl/ondernemers

www.rvo.nl/subsidies-financiering

www.provinciegroningen.nl/subsidies

Dit document is samengesteld voor het AgroProgramma in april 2025 en wordt meerdere keren per jaar geactualiseerd. Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

Subsidieoverzicht AgroProgramma - april 2025

Inhoud

1. Subsidies.....	3
Subsidieregeling deskundigenkosten agrarische bedrijven	3
Subsidie Verduurzaming en Verbetering Groningen (Zakelijk).....	3
Regulier Onderhoud Rijksmonumenten (RORG).....	3
Regulier onderhoud karakteristieke panden en gemeentelijke monumenten (SOK)	3
Groot onderhoud waaronder Restauratie Rijksmonumenten (GRRG)	4
Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE).....	4
Maatwerkregeling Agroprogramma	5
LEADER Oost-Groningen	5
Nationaal Programma Groningen	6
LTO Noord Fondsen	6
Waddenfonds	7
MIT Haalbaarheid	8
Isolatieaanpak Nij Begun	8
Flex-e	9
Subsidie voor de vestiging van jonge landbouwers 2025.....	10
Energiesubsidies Groningen.....	10
Investeringsregeling van het MKB-programma	11
2. Fiscale regelingen	12
Energie-investeringsaftrek (EIA)	12
MIA\Vamil Milieu Investeringsaftrek en Willekeurige afschrijving milieu- investeringen (MIA\Vamil)	12
Duurzame stal.....	12
3. Financiering.....	14
Nationaal Groenfonds.....	14
4. Regelingen 2025 open	15
Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++).....	15

1. Subsidies

Subsidieregeling deskundigenkosten agrarische bedrijven

Subsidieregeling voor agrarische ondernemingen die een juridische, bouwkundige, landbouwkundige, planologische, sociaal-emotionele of bedrijfseconomische kennisvraag hebben vanwege de gevolgen van gaswinning uit het Groningenveld.

- Open vanaf 1 januari 2025 (regeling sluit eerder wanneer subsidieplafond is bereikt)
- Max. 10.000 euro
- Aanvragen bij provincie Groningen

<https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/werken-en-ondernemen/deskundigenkosten-agroprogramma/>

Subsidie Verduurzaming en Verbetering Groningen (Zakelijk)

Tot € 10.000,- subsidie om jouw zakelijke pand te verduurzamen én te verbeteren. Bedoeld voor woningen die niet in het versterkingsprogramma van Nationaal Coördinator Groningen zitten, maar wel in het gebied staan waar de waardedalingsregeling geldt.

Subsidie voor:

- Verduurzamende of verbeterende maatregelen aan je woning of aan bijgebouwen op hetzelfde adres. Denk bijvoorbeeld aan een schuur of garage
- Verbetering aan alles wat je wooncomfort verhoogt. Bijvoorbeeld een schilderbeurt, het plaatsen van een dakkapel, of een nieuwe badkamer of keuken
- Verduurzaming: de aanschaf van zonnepanelen, extra isolatie of HR++-glas.
- Open tot 31 december 2025
- Max. 10.000 euro

<https://www.snn.nl/zakelijke-subsidies/subsidie-verduurzaming-en-verbetering-groningen-eu-10000-zakelijk>

Regulier Onderhoud Rijksmonumenten (RORG)

De subsidie is bedoeld voor regulier onderhoud aan rijksmonumentale woonhuizen in de gele provincie Groningen.

- Hele jaar door aanvragen mogelijk
- Budget: 1.650.000 euro

<https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/cultuur/regulier-onderhoud-rijksmonumenten-rorg-1/>

Regulier onderhoud karakteristieke panden en gemeentelijke monumenten (SOK)

De subsidie is bedoeld voor regulier onderhoud aan karakteristieke panden en gemeentelijke monumenten.

Voor wie

Voor eigenaren van karakteristieke panden of gemeentelijke monumenten. Ook wanneer een natuurlijke of rechtspersoon eigenaar is van een karakteristiek pand of gemeentelijk monument kan deze in een aantal gevallen de subsidie aanvragen.

Karakteristiek pand of gemeentelijk monument

Een karakteristiek pand is opgenomen in een vastgesteld bestemmingsplan van de gemeente. Het bestemmingsplan kunt u raadplegen op www.ruimtelijkeplannen.nl of door contact op te nemen met de gemeente.

Een gemeentelijk monument is opgenomen in het gemeentelijke monumentenregister. Deze kunt u raadplegen via de website van de gemeente of door contact op te nemen met de gemeente.

- Hele jaar door aanvragen mogelijk

<https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/cultuur/regulier-onderhoud-karakteristieke-panden-en-gemeentelijke-monumenten-sok-1/>

Groot onderhoud waaronder Restauratie Rijksmonumenten (GRRG)

De subsidie is bedoeld voor groot onderhoud waaronder restauratie en herbestemming van rijksmonumentale gebouwen in de provincie Groningen.

Beschikbaar budget

Er €10,95 miljoen euro beschikbaar, waarvan € 7.700.000 voor rijksmonumenten m.u.v. gebouwde rijksmonumenten opgenomen in het versterkingsprogramma voor rijksmonumenten van de NCG + € 3.000.000 voor gebouwde rijksmonumenten opgenomen in het versterkingsprogramma voor rijksmonumenten van de NCG + € 250.000 voor kosten verwijderen asbesthoudende dakbedekking

Voor wie?

Eigenaren van rijksmonumentale gebouwen en groene rijksmonumenten in de provincie Groningen. Bent u de toekomstige eigenaar, dan kunt u onder bepaalde voorwaarden ook subsidie aanvragen.

<https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/cultuur/groot-onderhoud-waaronder-restauratie-rijksmonumenten-grrg/>

Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)

Het doel van de Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE) is het stimuleren van investeringen in de productie van duurzame energie, energiebesparende isolatiemaatregelen en de aansluiting op warmtenetten.

Voor de productie van duurzame energie kan subsidie worden aangevraagd door een ondernemer, vereniging, stichting, eigenaar-bewoner dan wel andere rechtspersoon of natuurlijke persoon ten behoeve van de aanschaf en het door een bouwinstallatiebedrijf laten installeren van één of meer van de volgende installaties:

Woningeigenaren krijgen subsidie voor:

- isolatiemaatregelen
- warmtepomp
- zonneboiler

Subsidieoverzicht AgroProgramma - april 2025

- aansluiting op warmtenet
- elektrische kookvoorziening

Zakelijke gebruikers krijgen subsidie voor:

- warmtepompen
- zonneboiler
- kleinschalige windturbine

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/isde>

Maatwerkregeling Agroprogramma

De regeling is bedoeld voor agrariërs die te maken hebben met de gevolgen van gaswinning en investeringen moeten doen om hun verdere bedrijfsvoering weer op gang te brengen.

De Maatwerkregeling wordt meerdere keren per jaar opengesteld, dus na deze ronde volgen er weer nieuwe openstellingen.

Van veel agrarische bedrijven die nadeel ondervinden van de gaswinning, is de normale bedrijfsontwikkeling verstoord geraakt. Investeringsvraagstukken uitgesteld. Om deze investeringen weer op gang te helpen, kan op grond van de Maatwerkregeling aan agrarische bedrijven een subsidie worden verstrekt. De subsidie is daarmee ook een tegemoetkoming voor het nadeel dat agrarische ondernemingen in het aardbevingsgebied hebben ondervonden en nog ondervinden. De Maatwerkregeling is vormgegeven binnen de staatssteunkaders van de Landbouwwijzigingswet.

Voor wie

Agrarisch ondernemers in de gemeenten Eemshaven, Groningen, Het Hogeland, Midden-Groningen, Oldambt en Middelstum (onderdeel van gemeente Westerkwartier) waarvan:

- een gebouw onderdeel uitmaakt van het versterkingsprogramma of;
- die ten minste één schademelding voor schade door gaswinning heeft gedaan.

<https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/werken-en-ondernemen/maatwerkregeling-agroprogramma>

LEADER Oost-Groningen

LEADER is een Europees subsidieprogramma dat gericht is op samenwerking in de regio en zich met name richt op minder- verstedelijkte gebieden en gebieden die achterblijven in de economische ontwikkeling.

De leefbaarheid en de economie op het platteland versterken en verder ontwikkelen: dat is wat LEADER nastreeft. Hiervoor ondersteunt zij initiatieven van inwoners, ondernemers en organisaties uit het gebied zelf. Initiatieven die bijdragen aan een vitaal platteland op de lange termijn. Dit kan zijn door het organiseren van bijeenkomsten of door het subsidiëren van projecten die bijdragen aan deze doelen.

De uitvoering van het Leader-project vindt plaats in de regio Oost-Groningen, dit is het gebied geografisch gelegen binnen de gemeentegrenzen van Midden-Groningen,

Subsidieoverzicht AgroProgramma - april 2025

Oldambt, Pekela, Veendam, Stadskanaal en Westerwolde.

Projecten waarbij een bijdrage tot € 25.000,- (en minimaal € 500,-) wordt gevraagd, gaan via het nationale traject.

Wanneer een subsidiebijdrage wordt gevraagd vanaf € 25.000,- gaat dit via het Europese gedeelte van het LEADER-Oost-Groningen programma. De maximale subsidie is € 124.998,-.

<https://www.leADERoostgroningen.nl/>

Nationaal Programma Groningen

Impulsloket

Voor inwonersgroepen en kleine ondernemers met een goed idee waarvoor net even een wat grotere investering nodig is.

Voorwaarden:

Voor zowel inwonersgroepen als kleine ondernemers geldt dat een idee:

- Bijdraagt aan de vier ambities van Nationaal Programma Groningen en nooit ten koste gaat van één van deze ambities. Dit zijn: leefbaarheid, economie, natuur en klimaat, werken en leren.
- Een positief effect heeft op de omgeving en je kunt laten zien dat mensen in de buurt het ondersteunen.
- Meerdere jaren meegaat en daardoor toekomstbestendig is.

<https://www.nationaalprogrammagoningen.nl/subsidies/impulsloket/>

LTO Noord Fondsen

De LTO Noord Fondsen, oftewel de Stichting Steunfonds LTO Noord en de Stichting Fonds Ontwikkeling Duurzame Land- en Tuinbouw, financieren groepen boeren en tuinders die samen duurzame en vernieuwende initiatieven opzetten waarmee ze hun inkomen verbeteren, duurzaam produceren en zo de positie van de land- en tuinbouwsector versterken.

Subsidiabel zijn innovatieprojecten die impulsen geven aan met name de versterking van de marktpositie van boeren en tuinders (bijvoorbeeld een goede prijs voor producten en meer zeggenschap/participatie in de keten), aan duurzame ontwikkeling van het platteland en aan een duurzame bedrijfsvoering.

Daarnaast is een bijdrage mogelijk voor versterking van kennis en ondernemersvaardigheden en versterking van de sociaaleconomische positie van de ondernemer en het bedrijf.

De bijdrage wordt per project bepaald. Als een initiatief geld gaat opleveren moet de financiering worden terugbetaald.

Criteria

Er is een bijdrage beschikbaar voor projecten op één van de volgende vijf resultaatgebieden (in volgorde van prioriteit):

1. Versterken marktpositie
2. Duurzame ontwikkeling platteland in relatie tot de positie van de land- en tuinbouw

Subsidieoverzicht AgroProgramma - april 2025

3. Duurzame bedrijfsvoering

4. Versterking kennis en ondernemersvaardigheden

5. Versterking sociaaleconomische positie ondernemer en bedrijf.

Bij de beoordeling van een aanvraag kan daarnaast worden gekeken naar de volgende criteria: samenwerking in de primaire sector, ondernemerschap, bovenlokale uitstraling, sturing vanuit de vraagzijde, continuïteit, vernieuwend karakter, mogelijkheden van revolving fund en stimulering cofinanciering.

<https://www.ltonoord.nl/lto-noord-innovatiefonds>

Waddenfonds

Het Waddenfonds heeft drie subsidieregelingen waarvoor u een aanvraag kunt indienen. Voor kleinschalige innovatieve projecten is er het Budget Lokale Innovaties (BLI). Middelgrote projecten kunnen een beroep doen op de Subsidieregeling Thematische Uitvoering Waddenfonds (STUW '24). Deze regeling heeft betrekking op de acht thema's van het Waddenfonds. Als derde subsidieregeling is er het Investeringskader Waddengebied (IKW) voor grootschalige meerjarige projecten.

Budget Lokale Innovaties	STUW	IKW
Kleinschalige projecten	Passend bij thema's Waddenfonds	Passend bij thema's IKW
Gericht op lokale innovatie, leefbaarheid, werkgelegenheid	Bovenlokaal	Waddenbreed of mogelijkheid tot uitrol
Looptijd 1 jaar	Looptijd 3 – 5 jaar	Looptijd circa 5 jaar
Max. € 50.000,- subsidie	Max. € 1.000.000,- subsidie	Minstens € 500.000,- subsidie

Om in aanmerking te komen voor een subsidie, moet uw project worden gerealiseerd in het werkingsgebied van het Waddenfonds.

Het Waddenfonds richt zich op acht thema's (aandachtsgebieden) in het Waddengebied. Een project moet passen bij één of meerdere thema's. Daarnaast is er nog een apart thema (Budget Lokale Innovaties) voor kleinschalige projecten, die de leefbaarheid versterken.

De thema's

- Natuur
- Werelderfgoed, Cultuurhistorie en Landschap
- Water, bodem, licht en geluid
- Duurzame recreatie en duurzaam toerisme
- Duurzame energie

Subsidieoverzicht AgroProgramma - april 2025

- Duurzame Waddenhavens
- Duurzame landbouw
- Duurzame visserij
- Budget Lokale Innovaties

<https://waddenfonds.nl/>

<https://www.investeringskaderwaddengebied.nl/>

MIT Haalbaarheid

Met een haalbaarheidsonderzoek breng je in kaart of het project economisch en technisch haalbaar is. Je bepaalt op welke vragen je een antwoord wilt hebben. Deze vragen probeer je in het haalbaarheidsproject te beantwoorden. Hiermee krijg je een overzicht van de sterke en zwakke kanten, kansen én risico's van je project. Op basis van het haalbaarheidsonderzoek neem je uiteindelijk een beslissing of je daadwerkelijk over gaat tot de ontwikkeling van jouw vernieuwende idee.

Met deze subsidie kun je tot 35% van de kosten voor bijvoorbeeld materiaal, uren en het inschakelen van een deskundige vergoed krijgen. Het maximale subsidiebedrag is € 20.000 per project.

Wat zijn de voorwaarden?

- Je idee is innovatief
- Je project levert een significante bijdrage aan een van de Kennis en Innovatie Agenda's (KIA)
- Je hebt zowel economische als technische haalbaarheidsvragen waar je antwoord op wilt
- Je bent nog niet gestart met het project
- Je kunt maximaal één keer subsidie ontvangen in de MIT Haalbaarheid 2025 (dit geldt voor het gehele verband van ondernemingen)

<https://www.snn.nl/zakelijke-subsidies/mit-haalbaarheid-2025>

Isolatieaanpak Nij Begun

De subsidieregeling is onderdeel van de Isolatieaanpak Nij Begun. Met de subsidie kunnen huiseigenaren in de provincie Groningen en de Noord-Drentse gemeenten Tynaarlo, Noorderveld en Aa en Hunze vergoeding krijgen voor isolatie- en ventilatiemaatregelen. Verhuurders en VvE's kunnen ook gebruikmaken van de isolatiesubsidie. Woningcorporaties in de regio ontvangen ook subsidie, maar niet via de regeling die nu voor ligt.

De subsidie vergoedt alleen de maatregelen die nodig zijn om te komen tot de standaard voor woningisolatie. Deze standaard geeft aan wanneer een huis goed genoeg is geïsoleerd om over te kunnen gaan naar een duurzame manier van verwarming (via een warmtepomp of warmtenet). Voldoet het huis al aan de standaard voor woningisolatie? Dan kan geen subsidie aangevraagd worden. Huizen die na 2012 zijn gebouwd voldoen al aan de standaard voor woningisolatie

Ieder huis is anders en heeft andere isolatie- en ventilatiemaatregelen nodig om te

Subsidieoverzicht AgroProgramma - april 2025

voldoen aan de standaard voor woningsisolatie. Soms zijn er heel weinig of zelfs geen maatregelen nodig. Omdat de subsidie alleen de maatregelen vergoedt die nodig zijn om deze standaard te halen, verschilt het subsidiebedrag per huiseigenaar.

Daarnaast is een belangrijk uitgangspunt in de Isolatieaanpak dat particuliere huiseigenaren in het versterkingsgebied extra compensatie krijgen. Zij zijn het hardst getroffen en hebben de meeste hinder en schade gehad van de gaswinning. Daarom krijgen particuliere huiseigenaren in het versterkingsgebied 100% subsidie voor de isolatie- en ventilatiemaatregelen die nodig zijn om te komen tot de standaard voor woningsisolatie. Tot een maximum van €40.000. Dit geldt ook voor huizen die niet onder de versterkingsoperatie vallen, maar wel in een wijk of buurt staan waar meer dan 30% van de huizen binnen de versterkingsoperatie vallen.

Huiseigenaren buiten het versterkingsgebied komen in aanmerking voor 50% subsidie. Tot een maximum van €20.000. Het is niet zo dat elke huiseigenaar standaard het maximale subsidiebedrag ontvangt. In uitzonderlijke gevallen kan de subsidie voor een slecht geïsoleerd huis oplopen tot het maximale bedrag.

Om energiearmoede in de regio tegen te gaan, komen huiseigenaren met een kleine portemonnee ook in aanmerking voor 100% subsidie. Zij krijgen daarnaast ook een vaste tegemoetkoming voor afwerkingskosten. Dit geldt ook voor particuliere huiseigenaren in het versterkingsgebied.

<https://www.nijbegun.nl/themas/isolatieaanpak/>

Flex-e

De subsidie is voor bedrijven en instellingen met een gecontracteerd transportvermogen (de maximale hoeveelheid elektriciteit die zij via een netaansluiting mogen afnemen) van 100 kW elektriciteit of meer. Daarnaast is het belangrijk dat de bedrijven in gebieden zitten waar het stroomnet vol is (congestiegebied).

Onder de regeling komt subsidie beschikbaar voor drie typen maatregelen:

1. Een flexibiliteitsscan biedt ondernemers inzicht in hun energieverbruik en kansen voor flexibiliteit van de elektriciteitsafname. Bij dit onderdeel van de regeling wordt subsidie verleend voor inhuur van een adviseur, het subsidiepercentage bedraagt 50% en het maximumsubsidiebedrag is €10.000,-.
2. Een haalbaarheidsstudie voor flexibiliteitsmaatregelen biedt inzicht in de technische haalbaarheid en benodigde investering van concrete maatregelen voor het flexibiliseren van het elektriciteitsverbruik. Bij dit onderdeel van de regeling wordt subsidie verleend voor inhuur van een adviseur, het subsidiepercentage bedraagt 50% en het maximumsubsidiebedrag is €125.000,-.
3. Realiseren van flexibiliteitsmaatregelen geeft subsidie op investeringskosten om flexibiliteitsmaatregelen in de praktijk te realiseren. Het subsidiepercentage bedraagt 35% en het maximumsubsidiebedrag is €300.000,-.

Er kan voor één onderdeel tegelijkertijd een aanvraag worden ingediend.

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/flex-e>

Subsidie voor de vestiging van jonge landbouwers 2025

U bent een jonge landbouwer en neemt in of na 2023 een bedrijf helemaal of gedeeltelijk over. Of u start een nieuw bedrijf.

Hoogte subsidie € 80.000,00

Voorwaarden jonge landbouwer

- U houdt zich aan de volgende voorwaarden als u deze subsidie aanvraagt:
- U bent op 31 december 2025 tussen de 16 en 39 jaar.
- U bent bedrijfshoofd vóórdat u de aanvraag indient.
- U heeft een diploma van een officiële opleiding landbouw, tuinbouw of een gelijksoortige opleiding. Of u heeft minimaal 2 jaar aantoonbare werkervaring met land- en tuinbouwproductie. Ervaring telt mee vanaf de leeftijd van 16 jaar.
- U bent het bedrijf op of na 1 januari 2023 gestart. Of u nam het bedrijf op of na die datum over.

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/subsidie-voor-de-vestiging-van-jonge-landbouwers-2025>

Energiesubsidies Groningen

De subsidies richten zich op de thema's waterstof, industrie, warmte en netcongestie. Provincie Groningen steunt projecten die direct bijdragen aan de verduurzaming van de regio. Deze subsidies bieden jou de kans om met financiële steun van de provincie jouw duurzame plannen te realiseren.

De regelingen openen op verschillende data. Vanaf 25 maart kun je subsidie aanvragen voor:

- Subsidie Investeren in Toekomstbestendige Industrie 2025 (NPG) – Deze subsidie stimuleert groene chemie, circulaire en biobased industrie, biotechnologie en 'net zero' industrie. Bedrijven in de proces- en maakindustrie in de provincie Groningen – of bedrijven die zich hier willen vestigen – kunnen ondersteuning krijgen bij investeringen in verduurzaming op deze thema's.
- Subsidieregeling netcongestie (NPG) – Subsidie voor ondernemers die willen investeren in duurzame energie, energievraagstukken hebben of samen met andere bedrijven werken aan een duurzame oplossing voor netcongestie op een bedrijventerrein.

Vanaf 15 april gaat de Subsidieregeling warmtetransitie projecten (NPG) open. Later dit jaar volgen (onder voorbehoud van besluitvorming) nog 2 subsidies op het thema waterstof.

<https://www.snn.nl/nieuws/5-subsidies-voor-energieprojecten-vanuit-het-nationaal-programma-groningen-binnenkort>

Investeringsregeling van het MKB-programma

Veel kleine ondernemers zijn vanwege de gevolgen van de gaswinning vastgelopen in hun bedrijfsvoering of hebben niet in hun bedrijf kunnen investeren. Via de investeringsregeling van het Mkb-programma kunnen kleine ondernemers met schade of versterking een subsidieaanvraag indienen. We doen dit om ondernemers meer toekomstperspectief te geven.

Voor de eerste openstelling van 12 mei is een budget beschikbaar van 4 miljoen euro. Ondernemers kunnen maximaal 80% subsidie krijgen voor hun investeringen. Het maximale bedrag dat aangevraagd kan worden is 50.000 euro. Er volgen meer openstellingen. Wordt uw aanvraag geweigerd doordat het subsidieplafond is bereikt, dan kunt u een nieuwe aanvraag indienen bij de volgende openstelling.

Voor wie?

Kleine ondernemers in de versterking kunnen een aanvraag doen. 'In de versterking' wil zeggen dat er uit een versterkingsadvies blijkt dat er maatregelen nodig zijn of zijn geweest aan het bedrijfsgebouw. Ook kleine ondernemers met schade van wie het bedrijfsgebouw gelegen is op een adres dat is opgenomen in de onderstaande postcodelijst (per gemeente) komen in aanmerking. Er zijn meer voorwaarden waaraan u moet voldoen om een aanvraag te kunnen doen. Bekijk het onderstaande stroomschema om te controleren of u in aanmerking komt voor subsidie.

<https://www.provinciegroningen.nl/subsidies/werken-en-ondernemen/investeringsregeling-van-het-mkb-programma/>

2. Fiscale regelingen

Energie-investeringsaftrek (EIA)

Heeft u een bedrijf dat investeert in een bedrijfsmiddel dat zorgt voor minder CO₂-uitstoot? Energiezuinig is? Of wilt u investeren in duurzame energie? Maak dan gebruik van de regeling Energie- investeringsaftrek (EIA). U kunt dan 40% van de investeringskosten aftrekken van de winst. Dit verlaagt uw fiscale winst.

De Energie-investeringsaftrek (EIA) is bedoeld voor ondernemers die willen investeren in energiebesparende technieken en de toepassing van duurzame energie in hun onderneming. Door de EIA leveren dergelijke investeringen dubbel voordeel op. Niet alleen besparing op energiekosten, ook minder inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Op de site van RVO staat de energielijst vermeld met de investeringen die in aanmerking komen voor de EIA. Daarnaast is er een generieke code voor (maatwerk)investeringen in een bedrijfsmiddel dat niet specifiek op de lijst staat, maar die wel energiebesparing oplevert.

Jaarrond indienen is mogelijk.

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/eia/ondernemers/aanvragen>

MIA\Vamil | Milieu Investeringsaftrek en Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (MIA\Vamil)

De overheid wil investeringen in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen stimuleren. Een beter milieu komt immers de hele samenleving ten goede. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het ministerie van Financiën hebben via twee investeringsregelingen het investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen extra aantrekkelijk gemaakt. Als ondernemer kunt u financieel voordelig investeren in milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen door gebruik te maken van de volgende regelingen:

- Regeling willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil);
- Regeling Milieu-investeringsaftrek (MIA).

Bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen voor MIA\Vamil, staan vermeld op de Milieulijst.

Wil je gebruik maken van de Milieu-investeringsaftrek (MIA) of de Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil) dat kan als u investeert in een bedrijfsmiddel dat op de Milieulijst staat en voldoet aan de gestelde eisen. Elk jaar past RVO de Milieulijst aan. Het belastingvoordeel kan netto oplopen tot ruim 14% van de investering.

Jaarrond indienen is mogelijk.

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/mia-vamil/milieulijst>

Duurzame stal

De duurzame stal (MDV stal) is onderdeel van de fiscale regeling MIA en Vamil.

Subsidieoverzicht AgroProgramma - april 2025

Een Maatlat Duurzame Veehouderij- (MDV-)stal is een veestal met een lagere milieubelasting, met maatregelen voor diergezondheid en dierenwelzijn en draagt daardoor bij aan verduurzaming van de veehouderij. Het certificaat Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV) is voor veehouders voordelig om te kunnen deelnemen aan de fiscale overheidsregelingen MIA en Vamil. MDV stimuleert de verduurzaming van de veehouderij en zorgt dat gecertificeerde stallen voldoen aan eisen op de thema's ammoniakemissie, bedrijf & omgeving, brandveiligheid, diergezondheid en -welzijn, fijn stof en klimaat.

<https://www.maatlatduurzameveehouderij.nl/>

3. Financiering

Nationaal Groenfonds

Het doel van het Nationaal Groenfonds is het verbeteren van de kwaliteit van onze groene leefomgeving. Het gaat hierbij om de kwaliteit van natuur en landschap, maar ook de kwaliteit van lucht en water, biodiversiteit en beleving.

Het fonds verstrekt leningen aan organisaties en ondernemingen die zich inzetten voor de verbetering van de kwaliteit van onze groene leefomgeving. Het fonds richt zich daarbij met name op vernieuwende groene projecten en bedrijven, met een aantoonbare maatschappelijke meerwaarde, waaronder een groeiend aantal start-ups en scale-ups. De betreffende ondernemers hebben vaak moeite om financiering te krijgen van reguliere banken, omdat hun projecten te klein, te arbeidsintensief of te risicovol zijn.

De focus van het fonds ligt op de financiering van projecten met een combinatie van de volgende thema's:

- natuur en landschap: meer en robuustere natuur, meer samenhang en vergroten biodiversiteit;
- energietransitie: onder andere wind, geothermie, zonne-energie, biomassa en mestvergisting;
- duurzame landbouw: natuurinclusieve en kringlooplandbouw, behoud natuurlijk kapitaal en reserves en nieuwe technieken en stadslandbouw;
- circulaire economie (biobased economy): komen tot gesloten kringlopen en minder afval;
- klimaatadaptatie: aanpassingen aan het veranderende klimaat in Nederland, in het bijzonder op watergebied (zoals retentie, buffering, zuivering et cetera).

Te verstrekken leningen moeten een minimumomvang van € 200.000 hebben. De leningen worden verstrekt uit een zogeheten revolverend fonds; de middelen die terug worden betaald, worden dus telkens opnieuw uitgezet ten behoeve van groene projecten.

<https://www.nationaalgroenfonds.nl/>

4. Regelingen 2025 open

Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++)

De overheid wil de uitstoot van broeikasgassen in Nederland in 2030 verminderen met ten minste 55% ten opzichte van 1990. De subsidieregeling SDE++ draagt hieraan bij. Met deze subsidie worden bedrijven en non-profitorganisaties gestimuleerd om grootschalig hernieuwbare energie op te wekken en de uitstoot van CO₂ te verminderen. Met energietransitie bedoelen we de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzaam opgewekte energie.

De SDE++ en haar voorgangers zijn in het verleden herhaaldelijk aangepast om goed aan te sluiten bij wat in elke fase van de klimaat- en energietransitie nodig en gewenst is. In de afgelopen jaren lag de nadruk op het versneld uitrollen van het aanbod aan hernieuwbare energie en het opschalen van technieken om in alle sectoren broeikasgassen te reduceren. Met de SDE++ hebben we belangrijke stappen kunnen zetten. Zo is het aandeel hernieuwbare elektriciteit inmiddels meer dan 50% en zijn de kosten voor veel duurzame technieken gedaald. De SDE++ is daarmee een unieke en succesvolle regeling.

In het afgelopen jaar is de SDE++ doorgelicht om te beoordelen in hoeverre deze in de huidige vorm nog geschikt is voor de uitdagingen in de energiesector. Voor de stimulering van een aantal technieken is de conclusie dat de SDE++ – eventueel met aanpassingen – voorlopig nog een passend instrument is. Voor overige technieken is de conclusie dat een andere vorm van stimulering passender zou kunnen zijn, zoals een investeringssubsidie. Totdat er geschikt alternatief instrumentarium aanwezig is, blijft de SDE++ voor deze technieken beschikbaar.

<https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/sde>